

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50 "
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronként 5 krajvát
számítanak.

Populus bánffyánus.

Debreczen, január 18.

(—é—) Tegnapelőtt volt második évfordulója annak, hogy a Bánffy miniszterium az ország ügyeinek kormányzását átvette. Akkor az ellenzéki pártok gunyos hahotával fogadták az új kabinetet, s azt csak olyan szükségbelinek, átmenetinek tüntették föl. A közvélemény józan és higgadt része várakozással, de egyuttal némi agodalommal nézett eléje az új kormány sorsának, mert tagadhatatlan, hogy a parlamenti helyzet akkor nagyon bonyolult és bizonytalan volt. A budget tárgyalása félben maradt, az egyházpolitikai törvények törvénybeiktatása részben, végrehajtásuk pedig egészen függőben volt, ami az új kormány pozícióját nagyon megnehezítette, ellenben az ellenzéki pártok harczi kedvét jelentékenyen fokozta.

S ha a mai helyzetet az akkorival összehasonlítjuk, lehetetlen mást konstataálni, minthogy ma az ellenzék helyzete teljesen vigasztalan, ellenben a szabadelvű párté és a kormányé erősebb, szilárdabb, mint valaha. A két év leforgása alatt az ellenzéki pártok részint következtelen és kapkodó magatartásukkal, részint pedig meddő és sivár obstruálásokkal teljesen eljátszották a közvéleménynek irántuk való különben sem nagy bizalmát, ellenben a szabadelvű párt elvű következetességével és

a Bánffy-kabinet kormányelnökének erélyével és kitartásával a közvélemény többségét, mely mellelte foglalt állást, jelentékenyen meghatványozta.

A két év alatt az ellenzéki pártok a lehető legrosszabb taktikusoknak bizonyultak, s e mellett az még inkább rontotta pozíciójukat, hogy Bánffy Dezső báró még nem igen jó taktikusnak kvalifikálta magát.

Mig azelőtt az obstrukció réme kísértett parlamentükben, most helyette a passzivitás köszöntött be. De ez nem kísértet, senki sem ijedt meg tőle, még ha komoly és általános volna is, azonban még nem is az, mert hisz Kossuthék és a néppárt nem is passziveskednek és maga gróf Apponyi Albert is interpellációs beszéd burkában tegnapelőtt szépen kijátszotta az önmaga által kezdeményezett passzív hallgatást.

A parlamenti tárgyalások tehát végre valahára rendes mederben folynak. Ez a szerfölött örvendetes eredmény, amit éveken keresztül nélkülöznünk kellett, elvitázhatatlan érdeme, és pedig nagy érdeme br. Bánffy Dezsőnek. Az ő erélyének, kitartásának és sikereinek köszönhető, hogy az ellenzéki pártok terrorizmus, amely a politikai tárgyalások sikerét úgy szolván meghiusította, meg van törve.

A megfogyasztott ellenzéki pártok kibuktatott nagyságai és kicsiségei helyett új nemzedék, új alakok foglalnak

helyet. És ez az új parlamenti nemzedék, ez a populus bánffyánus már az eddigi rövid idő alatt is bebizonyította, hogy parlamentünk, amely ugyancsak rászolgált a megújulásra, a választások folytán örvendetes személyváltozásokon ment át. Werner, Arányi, Kristóffy stb. ismeretlen erők voltak s ma már parlamenti tényezők.

A populus bánffyánus tehát már az eddigiek szerint is sok hasznos és munkaképes erőt jelent a parlamentben, s ezután is bizonyára még előnyösebben fog kibontakozni

Politikai hírek.

Jósika Samu miniszter visszalépése.

Jósika Samu báró, ő Felsője személye körüli miniszter, a Magyarország értesülése szerint, tudomására hozta Bánffy Dezső báró miniszterelnöknek, hogy ott kívánja hagyni állását és ezen távozási szándékához családi körülményeinél fogva föltétlenül ragaszkodik. A kormány Jósika báró utódjául *Bathycány* Lajos grófot, a volt fiumei kormányzót, szeretné megnyerni. *Apor* László báró, Jósika államtitkárja, szintén kombinációban van. Mindezeket a híreket föntartással kell fogadni.

A banktárgyalások.

A bank alapszabályai ügyében folyt tárgyalások közelednek befejezésükhöz. A fötanács bizalmas ülést tartott, a melyen jelentést tettek a tárgyalások eddigi lefolyásáról s egyuttal megállapították a bank

T Á R C Z A.

A gyémántok.

— Irta: **Kazár Emil.** —

— Láttad már?
— Hogyne láttam volna;
— Csodálatos, bámulatos!
— Milyen gyönyörű minden. Még többször is megnézem.

— Ah, én nem is tudom már hány-szor láttam, de még megnézem.

A kik így beszéltek, Geleji Bella gyémántjairól, drágaságairól beszéltek. Geleji Bella menyasszony volt, a vőlegénye pedig Dálnoki Imre, a kinek szintén egész muzeuma volt még az őseitől örökölt családi ékszerekből.

A mint a jótékony egyesület biztos forrásból értesült, hogy az eljegyzés megtörténik, azonnal küldöttséggel jelent meg a Geleji háznál, a Dálnoki háznál s kérték, hogy a drága családi kincsekből engedjenek kiállítást rendezni jótékony célra.

Mért ne engedték volna, hogy azoknak a drágaságoknak a megszemlélésén a kíváncsi szemek árva gyerekeket tápláljanak.

A jövőendő pár lakásának egy részét szépen berendezték kincstárnak, ékszer kirakatnak. A Geleji- és Dálnoki-család aranyáról, ezüstjéről, drága köveiről, az ősapák és ősanák köntöseiről, gyöngyös

fejkötőiről, násfáiról, gyémántos diadémjairól, igaz gyöngyből való füzereiről, függőiről, csattjairól, rezgő tüiről, gyűrűiről, opál mellevalóiról nem csak beszélt mindenki, hanem irtak róla tudós archeologusok. Régisége és értéke igen nagy azoknak.

A Dálnokiak erdélyi nemesek voltak, náluk maradtak meg a legszebb erdélyi zománcozok, a mikről a tudós régészek annyit tudnak. A szultánok is sokszor kitüntették őket; azoktól maradtak a keleti drágaságok. A Gelejiek Récsben éltek, elvetődtek Itáliába, Franciaországba, Spanyolországba! Ott szerezték a ragyogó drágaköveket, a gyémántokat, brilliantokat. Látni kellett azokat.

A szobákban szép sorjában ott álltak az üveges szekrények a kincsekkel. Pálmákat, délszaki növényeket helyeztek el a szekrények körül. Harisnyás lakájok ügyeltek föl szigorúan és vizsla szemekkel. Frakkba öltözött, fehér mellényes urak szolgáltak magyarázattal. Nyomatott leírásokat osztottak szét a jótékony célra való tekintetből egy koronáért. Azt mindenki tudta, hogy detektívek sem hiányzanak és hogy mind, a mi itt látható, azt egy biztosító társulatnál asszekurálták.

A följáratnál, színes selyem sátor alatt a jótékony nőegylet hölgyei árulták a belépti jegyeket. A harisnyás szolgálók ott sem hiányoztak, a kik elvették a belépti jegyeket, a föllötöket a napernyőket.

Hűsítőket és fagyaltokat hordoztak szét, mert a hölgyek félnapokat töltöttek itt. Alig bírtak innen megválni.

Mindenütt Geleji Bella drágaságairól és gyémántjairól beszéltek ahol csak hölgyek összejöttek. A hírlapok egész hasábokat irtak róla.

A napfény nem volt elég, hogy megcsodálják azt a sok ragyogást és tündöklést. Estére a villamos világitást is be kellett vezetni. Akkor lehetett csak látni, hogy egy bálon vagy színházi előadáson micsoda hatása lehet ezeknek. Irigylésre méltó, a ki mindezeket hordozhatja, ezekkel jelenhetik meg.

Az elegáns hintók a kapuk előtt jobban hirdették a szenzációs látványosságot, mint a roppant plakátok és transzparentek. A hölgyek valósággal zarándokoltak ide. Még öreg asszonyok is eljöttek eszoszogva; de csodálatosan fölélénkültek, mikor meglátták egy bouton csillogását, káprázatos színjátékát.

A fiatal hölgyek visszafójtották lélekzetüket; meredt szemekkel, nyitott szájacskákkal bámultak. Arczuk kipirult az izgató látványra. Szólni nem tudtak, csak egy-egy felvillanó pillantással, vagy könyökökkel tolmácsolták a hatást. Söhajtottak, s egy-egy artikulátlan hangban törtek ki.

Némelyeknek mégis eszökbe jutott, hogy megkérdezzék a szomszédjoktól:

— Mennyit érhet ez?

Már pedig minden, a mi nem a

vezetőségének álláspontját a következő tárgyalásoknál. A főnállott differenciákat ugyan nem sikerült még kiegyenlíteni, a két szerződő fél mindamelllett már sokkal nagyobb közeledést mutat, különösen a vétő-jog kérdésében úgy, hogy a teljes megegyezés is már csak rövid idő kérdése. Ugyanez áll az ingatlanok értékesítéséről, a mennyiben megegyeztek, hogy a házak értékeltetését, tekintet nélkül a becslésre, szabad megegyezés után állapítják meg. A két álláspont között még van némi eltérés, azonban a megegyezés csakhamar létre fog jönni. Bankkörökben ezt már a jövő hétre várják s azt hiszik, hogy a közgyűlésnek is már majd jelentést tehetnek a megegyezés létrejöttéről. A megegyezést egy márcziusban tartandó rendkívüli közgyűlés elé fogják határozathozatal ezéjából terjeszteni.

Zárszámadások.

A képviselőház zárszámadási bizottsága Fest Lajos elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette a földmívelési tárcza 1895. évi zárszámadásait. Zákó Milán előadó ismertetése és beható tanácskozás után a bizottsága zárszámadások által föltüntetett tulkiadásokat s előirányzat nélküli kiadásokat igazoltaknak találta s a tárcza 1897-iki kezelésére nézve a fölmentés megadásának javaslatbáhozát határozta el.

Külföld.

Goluchovszki Berlinben.

A császár szombaton este 1/8 órakor fogadta Goluchovszky gr. külügyminisztert mintegy félórát kihallgatáson, mely alkalommal más nem volt jelen. Azután az ebéd következett.

A pártok helyzete.

Mi Bánffy Dezső bárót, a ki immár két esztendő óta sikerről sikerre vezeti az igazi nemzeti politikát, elejétől fogva amaz

államférfiúnak tekintettük, kinek erős kezétől és vasakarától az országos pártviszonyok javulását lehet remélni. És most alig két hónappal az új országgyűlés megnyitása után, már is minden jel arra mutat, hogy a politikai konszolidáció többé nem csupán jámbor óhajítás, hanem kezd komoly valósággá válni.

A leghatalmasabb lökést ez irányban tagadhatatlanul a novemberi választások adták meg. Ma megvannak teremtve a törvényhozás üdvös munkájának garanciái. Bánffy báró hada a választások porondján le is győzte a botrányesinálók, az időfeesérők és a meddő beszédhősök seregét és egyébiránt is mindenkép megérezte velök, hogy egy oly többség, mely az ország majdnem háromnegyedrészének józan közvéleményére támaszkodik, nem tűrheti el továbbra is megtorlatlanul egy lejárt kisebbség ádáz terrorizmusát.

Bánffy Báró új hada, a fiatal gárda, nagyrészt kiváló tehetségű, szilárd meggyőződésű, munkára vágyó ifjabb emberekből került össze. Ők már most is méltó utódaiként mutatkoznak a parlamentben ama kipróbált szabadelvű harcsoznak, a kik részint egészen félrevonultak a politikai küzdőtértől, részben csak egyelőre, a míg az új felvonulása megtörtént, a háttérben óhajtanak maradni. — Bánffy hadának illetően kvalitásai mellett nem kell tartani attól, hogy parlamenti életünk elposványosodik, de viszont attól sem, hogy a nagy többség megfulad saját zsirjában.

Apponyiék akárcsak a költségvetési vita tartamára is aligha lesznek képesek végig játszani a szónoki önmegtartóztatás komédiáját. Nap-nap mellett a derekasan megérdemelt támadások akkora özöne zudul szegény fejükre, hogy azokat végre nem is hagyhatják válasz nélkül. Különben

mire való is ez a passzivitási alakoskodás? Ha komoly az a „megvetés“, amit kormányfővel és a többséggel szemben éreznek, ha tiszta elméjükből és hazafias szívékből fakad az a borzasztó „késébeesés“, a mi eltölti őket a Bánffy kormányzásával szemben, akkor miért nem teszik le mandátumaikat, miért nem vonulnak félre végképen, a helyett, hogy esetéről-esetre rendeznek parlamenti sztrájkokat? A határozatlanság, a tétovázás, a kapkodó félrendszeres szabályosodás az, a mi sokat hányatott töredék mostani magatartásában is nyilvánul. Nem árt pedig ez a viselkedés senki másnak, csak saját maguknak, a józan embereket pedig (intra et extra muros) legfőlebb száználmas mosolyra gerjeszti.

Nem lehet alapos kétségünk abban, hogy az ellenzék, a maga aktív egészében, még eleget fog opponálni a kormánynak és a szabadelvű pártoknak. Csak hadd heverje ki elébb a választási hadjárat ijedelmeit. Még ennél is bizonyosabb, hogy oly időt rabló és tekintélytől jelenetek oly hitvány hajhászó hadjáratok, a minők a múlt országgyűlés alatt voltak napirenden, ma már egyszerűen ki vannak zárva.

A parlamenti viszonyok egészségesedése, melyet Bánffy bárónak sikerült elérnie, előbb-utóbb egy mérsékelt konzervatív párt alakulására és így a normális váltógazdaságra vezethet a képviselőházban. Egyelőre azonban a szabadelvű párt erősebben állja meg a helyet, mint valaha és nem mutat sem hajlandóságot, sem gyöngeséget arra, hogy ezt a helyet akárkinek átengedje. Az ellenzék ifja-véne pedig szemléletmást sinyli végig a veszedelmesnél-veszedelmesebb — gyereknnyavalyákat.

miénk, nagyon drága szokott lenni. Mesés árakról beszéltek.

Akadnak akik irigységből kételkedtek.

— De hát mind igazi ez a sok gyémánt, gyöngy, arany?

Mosolyogtak rá.

— Száz, meg száz esztendő alatt gyűlt ez össze.

A szép szőke Katolnai Gyuláné szeméből kiesordul a köny, mikor látja a gyémántokat. Elfordul, hogy férje észre ne vegye. De ez észreveszi s komoran követi feleségét a másik szekrényhez. A mi ebben van, mint a parázs égeti.

— Hedvig — szólt halkán, — neked is voltak szép gyémántjaid. Tudom, hogy eszedbe jutott.

Az asszony lehajlik a szekrény fölé, melyben piros bársony közt villog a drága escesebeese.

— Sohasem lesz többé — válaszolta ingerülten.

— Igyekszem Hedvig, hogy visszacserezsem.

— Talán részletfizetésre?

— Ah Hedvig, akkor nagyon rossz napokat éltünk. Ne gunyolódj. Most jobban megy. A névnapodra...

— Majd meglátom.

Berta, a kis tánczosnő, már vagy tizedszer van itt! Jól ismer minden darabot s ő kalauzol egy éltet urat.

— Nézze csak ezt. Egy broche és egy pár függő. De nézze meg jól édes barátom. Es nézze meg, hogy az enyimek-

ből semmit sem tettem föl. Ezek mellett itt az enyimek... Reményilem, belátja a különbséget. Csak nézze meg jól s otthon megnézheti, hogy mi van az én cassetámban.

A lipótvárosi gyémántos hölgy is oda ment az egyik legjobban bántult szekrényhez.

— Csaknem olyan, mint az én gyémántom.

Büszkén emeli föl fejét és tovább megy. A füle czimpájában jobbról és balról ott tündöklök egy egy jó darab a szivárvány olvasztott tűzéből.

A teremben hirtelen éles eszengettyű hangzik.

— Hogyan, már távozni kell? Még nincs itt az ideje.

— Uraim, hölgyeim, — szól egy komoly hang — méltóztassanak távozni. A kiállítás bezárjuk.

De az ellen tiltakoznak. Némelyek még most jöttek.

A harisnyás szolgálk az ajtó és a szekrények elé állnak. Néhány ur, kiket mint hivatalos személyiséget ismernek itt, kezökkel hadonáznak és távozásra kéri a közönséget.

Itt valaminek történni kellett. Talán csak nem loptak.

Katolnai Gyuláné egy fiatal archaeologust lát meg, a kít ismer, a ki multkor a kinekek egy részének rendkívüli becséről értekezett neki.

— Mondja csak mi történt?

— Valami nagyon kellemetlen, nagyságos asszonyom. A család értesült, hogy az aranyműves, a kire az ékszerek rendezését és kijavítását bízták, megszőkött, igen feltűnő körülmények közt. Most épen kutatást tartottak nála s néhány érdekes követ és pompás gyöngyöt találtak. A derék ember alkalmasint kieszedte a gyémántokat...

— Ezekből az ékszerekből, a mik itt vannak?

— Még nem bizonyos.

A eszengettyűt egyre jobban rázták, a zörgetés most már egész gyorsan hangzott, hogy méltóztassanak távozni.

A lépcsőnél már nagy csoportok beszéltek, hogy a mit itt láttak és csodáltak, nem is igazi, hanem hamis.

Egy pár nap mulva pedig, mikor megvizsgálták mindent, bizonyosan mondták, hogy hamis, a legtöbb tündöklő holmi nem ér semmit. Azt azonban nem lehet tudni, hogy most, vagy régen történt-e már a fosztogatás. Meglehet, hogy nagyon régen, apránként. Talán maga a Geleji- és Dálnoki család nyult hozzá. Az aranyműves is hatalmasan pusztított, de mennyit, csak ő tudná megmondani; hanem hol járhat az már.

Katolnai Gyuláné pedig így szólt:

— Már most bátran teszem föl a gyémántjaimat. Eddig attól félttem, észreveszik, hogy hamisak.

Szövetkezés és egyházpolitika.

január 18.

A közgazdasági tudományok az emberek anyagi jólétének fejlesztésére hatnak és — a mi ezzel kapcsolatos — szellemi jólétét és műveltségét mozdítják elő, mert ma már be van bizonyítva, hogy a társadalom műveltségének emelkedésével fokozódik annak anyagi jóléte és viszont.

Az a társadalom a legvagyonosabb, a legfüggelenebb és a legboldogabb, amely a műveltségben legelő jár, amely legjobban értett hozzá arról gondoskodni, hogy a műveltség bizonyos színvonalát a társadalom minden tagja megszerezhesse, azaz: a melynek a legjobban és legkönnyebben hozzáférhető iskolái.

A felnőttek iskolája: a községi hitelszövetkezetek. Ebben az iskolában tanulja meg a föld népe, a hitellel bánni, azt becsülni, erkölcsi és anyagi jólétét fokozni, hogy ezzel a magyar társadalomnak egy erősebb és egészségesebb tagja lehessen.

Hogy szükség van erre az iskolára, azt többek között a nyáron is tapasztaltam és ezért annak, ki ezt nekem nyújtotta, köszönettel tartozom.

A dolog így történt . . .

Egy vidéki fiók-takarékpénztár igazgatósága megválasztása volt napirenden. — A választás után egy takarékpénztári részvényekkel tultorhelt igen gazdag ember ezzel a kijelentéssel lepott meg: „Képzeld, közjegyző ur, azt a különös esetet, hogy még a harisnyás részvényesek is eljöttek szavazni és minket szinte leszavaztak!”

Ebben látjuk, — hogy így fejezzem ki magam — a részvénytársasági műveltséget megtestesülve.

Hát annak a harisnyás embernek van a nyári esze, hogy akár jószántából, akár rábeszélésre egy jól jövedelmező takarékpénztárnál részvényeket vásárol, akkor, mikor a jogokat kell gyakorolnia, e szép jogát már nem használhatja, csak azért, mert harisnyában jár?!

Ez jellemzi a magyar társadalmat, hogy még ma is három külön, egymással nem igen érintkező, izolált rendet, vagy osztályt különböztet meg. Egyik nem érti meg a másikat, mert nincs érintkezési pont.

A főnemes nem érti a középosztályt és a földmivest (harisnyást) és ezek viszont úgy őket, mint egymást.

Más az életmódja, mások társadalmi szabályai, mások szórakozásai és miért ne mondjuk ki egészen tisztán, akárhogy tagadjuk is, mások erkölcsük.

Nálunk, ha egy tultömött vendéglőben, színházban, vagy más nyilvános helyen nem egy társadalmi rendbeliek jutnak egymás mellé, bizony majdnem kivétel nélkül mindenkire kényelmetlen és alkalmatlan e helyzet.

És ez nincs jól így!

Ezt akarjuk mi a szövetkezetek népszerűsítése útján megváltoztatni.

Ne legyen közöttünk más különbség, mint az, hogy becsületes-e valaki, vagy pedig nem.

Ne érezze senki a társadalmi korlátokat. Azokat ne rontsuk, hanem közös egyetértéssel bontsuk meg.

A ki több: hajoljon lefelé, a ki kisebb: emelkedjék.

Önmivelődés útján iparkodjunk mindnyájan egyenlőkké lenni.

Ma már bebizonyított tény az, hogy hol kell a szövetkezeti eszmét hangoztatni. A papi és tanítói gyűléseken.

Ezen két művelt tényező az, mely a nép beléletébe legjobban belát, ez a két té-

nyező az, melyhez a nép leginkább vonzódik: e két tényező az, mely mindig a nép között él és azzal jóban, rosszban osztozik. Azt mondják, hogy nálunk a papság csak a szószékben pap, máskor meg nem igen gondol a hívek gyarapodásával.

Gondolkoztak biz ők eddig is. De, mert legtöbbnek nem volt még meg a közgazdasági támpontja: nem igen mertek a cselekvés terére kilépni.

Hogy mennyire időszerű és czélszerű most a hitelszövetkezeti eszmét a papok elé vinni, hogy mennyire megértik és magukévá teszik azt, kitűnik abból, hogy naponkint újabb és újabb jelentkezések történnek, hogy községeikben községi hitelszövetkezetek alapítására a központ közreműködjék.

Ujabbban is sok községben van alakulóban hitelszövetkezet.

Dolgozzanak is rajta mert munkájukat jobbra nem fordíthatják.

A papok dolga ma már ez is!

Ezen munkájuk erkölcsi értéke fogja őket kárpótolni azért, mit az egyházpolitikai törvényjavaslatok törvényé emelkedése után munkakörükből veszítenek.

El fogják azonban téveszteni az utat, hogy ha felekezeti és nemzetiségi szempontból fogják fel az eszmét, mert akkor a helyett, hogy a most is kielégítésre váró differenciák elsimulnának, még inkább kiélesednének azok.

Ne nézze a pap az eszme propagálásakor felekezetét, ne nézze a falu közönségének nemzetiségét, hanem nézze és ügyeljen arra, hogy faluja összes becsületes emberei ez uton is összekerüljenek, egy társaságot képezzenek, és együtt legyenek egy erős vár, mely a lappangó ellenséggel a szocializmussal és anarchizmussal könnyen küzd és diadalra jut.

Midnyájunknak együtt közös jóra kell működniük.

Aki ezt így nem érti, vagy nem akarja, az jobb, ha nem is áll munkatársaink közé, mert úgy falujának, mint az általunk már eredményes szövetkezeti küzdelemnek nem előharezosa, hanem hátramosztója lesz.

Vessen mindenki számot magával és csak ha a saját külön érdekét és felekezetének képzelt külön érdekét alá tudja vetni a közérdeknek: csak akkor álljon sorainkba.

Nem szabad e kérdés körül kicsinyeskedni. Nem szabad a munkától huzalkodni, mert igaz, hogy szép eredményeket terem a hitelszövetkezet, de erős munkást és erős jellemet is kíván.

Sokkal többet árthat egy felületes vállalkozás e téren, mintha mit sem tenne az illető. Egész emberek kellenek a gátra!

Nem egész munkaerejükkel, de amit ez eszméért tesznek egész erejükkel tegyék, ne immel-ámmal.

Igy könnyű lesz a szövetkezeti érdekhálózatot megteremtteni.

Igy könnyű lesz a jó módot és takarékoskodást általánosítani.

Igy könnyű lesz a kivándorlás előgátat vetni.

Igy könnyen megnyeri a jó tett jutalmát, de ha nem így lesz, úgy ocsut fognak aratni.

Nem vagyok én bizalmatlan a papság és tanítóóság iránt, de őket közgazdasági kérdésekre eddig még nem igen nevelték. Azért félek, nehogy félvállról fogva a terhet, az alatt elgörnyedjenek.

Nagy szép és erős munka vár rájuk, hogy azt, a mit ők is csak ma kezdenek tanulni, azonnal másokkal is közöljék és ezekkel gyakorlatilag keresztül vigyék.

Dr. Gidófalvy István,
kir. közjegyző.

A hirlapírók színházi estje.

— A helyi bizottság üléséről. —

A vidéki hirlapírók szövetkezetének helyi bizottsága szombaton délután 4 órakor ifj. Gily Ede elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a bizottság dr. Bartha Béla és dr. Nagy Zsigmond rendes, Löw József és Kutasi Imre póttagokkal kiegészített.

Ifj. Gily Ede elnök bejelentette Mendelovics Lajos 10 forintos adományát, a melyért a bizottság köszönetet szavazott.

Than Gyula alelnök tett ezután javaslatot egy a szövetség javára rendezendő színházi előadás ügyében s bejelentette, hogy Komjáthy János szives készséggel engedi át a színházat. Előterjesztett egy programtervezetet, amely ifj. Gily Ede elnök részéről előterjesztett másik műsortervezzel összeegyeztetvén, a bizottság a következő választékos programot fogadta el.

I. Rész: *Hunyadi induló*: előadja a katonazenekar. *Prológ*: írja Szávay Gyula a szövetség alelnöke. Előadják a debreczeni műkedvelő urhölgyek és urak. — *Sajtószabadság*: előkép; rendezi Komjáthy János. Közreműködnek Debreczen előkelő szép leányai és aranyifjusága.

II. Rész: *Czimbalmónégyes*: előadja két hölgy és két ur. *Magyar népdalok*. énekli B. Ruzsinszky Ilona, Rácz Károly zenekisérete mellett. — Egy 1 felvonásos magyar vígjáték: előadják a szintársulat elsőrendű tagjai.

III. Rész. *Karének*: előadják debreczeni hölgyek. — *Magánjelenet*: előadják Baloghné Békéssy Rózsa urnő. — *Vonósnégyes*: előadja a legjobb uri vonósnégyes társaság.

IV. Rész. A varázshegedű: 1 felvonásos operette: B. Ruzsinszky Ilona, Kátlay Lujza és Békéssy Gyula. — Rákóczy kesergő: előadja Rácz Károly és zenekara.

Az értekezlet a rendezéssel, az előkészítéssel s a közreműködők felkérésével az elnökséggel élén a bizottság összes tagjait megbizta.

Ezután elhatározott, hogy a taggyűjtést megkezdendő, a lapokban felhívás teendő közzé a nagyközönséghez s minden bizottsági tag gyűjtőívvel ellátandó.

Alapító tagsági díj 100 frt, pártoló tagsági-díj évi 5 frt.

A határozatok publikálása után az elnök az ülést berekesztette.

Irodalom — Művészet.

* Az ezredéves irodalom rendszeres könyvjegyzékének összeállításán dolgozik ez időszorint egy ősmert nevű bibliographus. Egy ilyen kézikönyv igen jó szolgálatokat fog tenni a kutatóknak és a nagy közönségnek, mert tartalmazni fogja mindazon könyvek jegyzékét, melyek a millenniummal foglalkoznak vagy annak alkalmából íródtak. A mű szerkesztője lapunk útján arra kéri mindazokat, kik hazánk ezredéves ünnepéjére, monografiát, emlékkönyvet vagy egyéb hason irányú könyvet irtak vagy kiadtak, hogy annak egy példányát a „Minerva” könyvkiadóhivatalnak Budapest, Klauzál-utca 8. sz. beküldeni szíveskedjenek.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A képviselőház ülése.

Budapest, január 18. A képviselőház folytatta a budgetvitát.

Helfi Ignác bizonyítani iparkodik a költségvetés irreállitását. Összes kulturális szükségleteinket kölcsönökből fedezük, a melyek a budget bevételi rovátában szerepelnek.

Zmeskál Zoltán néppárti képviselő heves támadást intéz Komlóssy Ferenc ellen szombati beszédéért. Kanonoksága előtt a legheszebben agitált az anti-liberalizmus mellett, mint a néppárt most az ő elveiért. Hosszan szól a választási visszaélésekről és bizonyítani igyekszik, hogy azokat a liberálisok követték el. Ha a király őt nem fogadja, kocsijába dobja majd panaszát. Felszólítja a Kossuth-pártot együtt működésre, hogy ha elveiket nem is, de mentse meg a hazát.

Komlóssy Ferenc személyes kérdésben szólva, kijelenti, hogy még sem járja, hogy a néppárt mindenkire anathemat mond, a ki nem néppárti.

Vajda János meghalt.

Budapest, január 18. Vajda János, a költő, tegnap reggel 70 éves korában elhunyt.

A főrendiház ülése.

Budapest, január 18. A főrendiház ülésében apróbb javaslatokat tárgyaltak. Felszólalás csak az olesó marhasórol szóló javaslatnál volt, ahol Vecsey és Prónay egységes árat kértek. Lukács pénzügy-miniszter megmagyarázta a kivánság lehetetlenségét.

Tizenöt milliós hagyatéok.

Budapest, január 18. Regensburgban elhunyt Dörnberg Ernő tizenöt millió márkát hagyományozott a városnak jótékony célokra.

A gödöllői mandátum.

Budapest, január 18. A gödöllői mandátum, ügyében ma tárgyaltak. A komikus kérvényt, mely a bukott jelöltnek igazolt képviselővé való kijelentését kéri, elének derűtséggel fogadták.

Zichy Nándor mentelmi joga.

Budapest, január 18. A főrendiház gróf Zichy Nándor mentelmi jogát nem függesztette fel.

Égő raktár.

Budapest, január 18. Gasgovban Curie és társa cég raktárhelyiségeit és a szomszédos házat a tűz elhamvasztotta.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.
Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Étthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék megjelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **december hó végével lejárt**, hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre előre fizettek.

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését január hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítása és fentartása olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése czéljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Január 18. —

— Borus. — Enyhe. — Eső. —

— Magyar gör. kath. püspökség. A képviselőház kérvényi bizottsága szombaton tárgyalta Bánffy Dezső miniszterelnök, br. Dániel Ernő, Perzel Dezső és Wlassics Gyula miniszterek jelenlétében Szaboles és több vármegye kérvényét a magyar gör. kath. püspökség felállítására, melyre nézve az előadó azt a javaslatot tette, hogy adassék ki a vallás és közoktatási miniszternek. Ezzel szemben Molnár János apát az irattárba helyezést javasolta, minthogy új püspökség fölállítását nem ily módon és nem itt kell kezdeményezni. A bizottság többsége Wlassics miniszter felszólalása után az előadó indítványát fogadta el.

— A katonai csapatkórház építése. A Debreczenben hat év óta folyó nagy katonai építkezések programjának egyik részét képezi a katonai csapatkórház kibővítése és a modern egészségügyi követelmények szerint való átalakítása, melyre a város a nagy kölcsön keretében 80.000 forintot irányzott elő. A katonai építkezések sorában a kórház foglalta el az utolsó helyet. Így csak a lovassági laktanya előállítása után kerül rá a sor. Most a honvédelmi miniszter a kórházra nézve új építkezési program kidolgozását tartja szükségesnek s e tárgyban vegyes bizottság összehívását rendelte el. A temesvári hadtest parancsnokság úgy látszik még a régi kórház helyének megváltoztatását is szeretné, mert más területek kijelölését is óhajtja. A városi tanács azonban ragaszkodik a régi kórház helyiségéhez, annyi-

val inkább, mert a város ninesen abban a helyzetben, hogy más helyet ajánlhasson fel. A vegyes bizottság február 3-án ül össze s azon a városi hatóságot Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, akadályoztatása esetén pedig Komlóssy Arthur főjegyző, Ábrahám László t. főügyész, dr. Sárváry Gyula t. főorvos és Stahl Géza h. főmérnök fogják képviselni.

— A Gönczy tanító egyesület központi bizottsága a mai napon gyűlést tartott. Elnök Eötvös K. Lajos meghatottan méltatta Kállay István a közp. b. volt tagjának és ev. ref. képezdei tanárnak érdemeit. Emlékezete jegyzőkönyvileg megörökítették. Káposztás János betérjeszti a karácsonyi bazár zárszámadását, mely szerint közel 190 frtnyi jövedelem van feltüntetve. Elnök bemutatja azután azon kincset érő ereklyéket, a miket Gönczy Pál családjától Gönczy Pál volt államtitkár hagyatékából a központ kapott. Ezek között van Gönczy saját munkája: az első magyar Globus; Gönczy utlevele, Zelemér iskolaszabályzata, Gönczynek Karaptól nyert működési bizonyítványa stb. Bartha árvaatya betérjesztette a filléres füzetekről szóló részletes jelentését. A jelentés felülvizsgálására kiküldetett Csúrka István és Lada János. Határozatba ment még, hogy a helyisajtónak a tanügyre vonatkozó minden referádái, cikkei, értekezletei albumszerűleg a központi bizottságban örökítenek meg. Egy ily albumot a kir. tanfelügyelő központi bizottsági elnök ajándékozott a központnak. Ez album vetésével Lada otthongazda bizatott meg.

— Főmérnök kinevezése. Debreczen város építési bizottsága szerdán délután 4 órakor a városháza nagytermében ülést tart, a melyből a kinevezendő főmérnök személyét illetőleg javaslatot tesz gróf Dégenfeld József főispánnak.

— Mikor lesz a tavaszi nagyvásár?

A városi tanács még a múlt év szeptember havában megkereste a debreczeni kereskedelmi és iparkamarát, hogy az 1897. évi szentgyörgynapi vásár — összeesvén a keresztyén is zsidó husvétünnepekkel, adjon véleményt — a vásár idejének más napokra tétele tárgyában. E megkeresésre azonban a kamarától november 30-ig sem érkezvén válasz, — miután a naptárakban és mindenütt a régi szokás szerinti napok jelentek meg, kénytelen volt a tanács is az 1897-dik évi négy országos vásár napjairól szóló hirdetményt azok szerint közzé tenni. Most ismét szóba kerülvén ezen szentgyörgynapi vásár napjainak a husvétünnepekkel való összeesése, melyet a különböző felekezetek papi előjárásai is nehezmenyestek de közgazdasági tekintetekből is hátrányosnak elősmertetett, sürgősen megkereste a tanács ismételten a kereskedelmi- és iparkamara elnökségét ez irányban. A kamara rögtön értekezletet hívott össze, mely egyhagulat kimondotta, hogy a tavaszi vagyis szentgyörgynapi vásár kitűzött és meghirdetett határnapjait, tekintve, hogy a keresztyén és zsidó husvétekkel épen összeesnek, közgazdasági, ipar- és kereskedelmi érdekből, másnapokra áttétetni javasolja és helyesli. Ennek folytán a városi tanács sürgős felterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszterhez, — mint a kinek reszortjához ez ügyek tartoznak, — melyben a szentgyörgy napi vásárnapoknak a következő napokra áthelyezését javasolja. u. m.: 1897. ápril 5., 6., 7. hétfőn, kedden, szerdán: bőr, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparezikkék, gabona neműek és mindenféle termény vásár. Ápril 8—9. esütörtök, péntek: juhvásár. Ápril 10—11. szombat, vasárnap: sertésvásár. Ápril 12—13. hétfő, kedd: barom-

vásár. — És felkérte a miniszter, hogy ezen vásár határidő változtatáshoz jóváhagyását sürgősen adja meg, hogy az esetleg már most a januári téli vásár alkalmával közhírré tehető legyen.

— **A városi közgyűlés előtt.** A január 28-ra kitűzött városi közgyűlésre referensek, szakbizottságok és a tanács serényen készülnek. Egész sereg fontos és kevésbé fontos ügy vár elintézésre. A tanács e héten csütörtökön gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt teljes ülésben készíti elő a közgyűlés tárgyait.

— **Hírlapírók gyűlése.** A vidéki hírlapírók szövetségének helyi bizottsága holnap délután 4 órakor a szokott helyen ülést tart, a melyre a tagokat ezután is meghívja az elnökség.

— **A nagy idők 50 éves jubileuma.** A magyar szabadságharc főbb eseményeinek 50 éves évfordulója a jövő évvel kezdetét veszi. Az 50 éves évforduló impozánsan, a nemzet méltóságának és az események történeti nevezetességéhez méltó megünneplésére hónapok óta dolgozik egy nagyobb szabású tervezeten az országos történelmi ereklye muzeum egyesület. A sok inventióval előkészített tervezet tüzetes vita alá vette tegnap egy népesebb értekezlet, elfogadva annak minden egyes pontját. A vasok füzetet kitévő tervezet szerint az ünnepek előkészítésénél az események történeti részleteinek összegyűjtésére és lehető tisztázására, valamint az események színhelyének megállapítására és megjelölésére is ki kell, hogy terjedjen a figyelem. Az országos jubileumi ünnepek folyamán minden a jövő előtt kegyeletben tartandó esemény, vagy fontosabb történelmi események színhelye emlékoszloppal és táblával fog a tervezet szerint megjelölni s előfák ültetése által a megjelölés állandósíttatni. Azonkívül kisebb-nagyobb alapítványi összegek fognak kamatozás végett letétni és évről-évre növelteni, a melyekből a következő 50 éven belül maradandóbb oszlop, vagy szobor létesíthetők. Az országos jubileumi ünnepek térvének egységes kivételére az ország különböző pontján bizottságokat alakít a muzeum s a jubileumi év emlékeztetének fenntartására emlékérmeket veret és az eseményeket magyarázó füzeteket fog kiadni. A Történelmi Lapok közelebbi száma ismertetni fogja a jubileumi előkészületek főbb pontjait s a vidéki bizottságokat.

— **A Csokonai körből.** A Csokonai kör legközelebbi felolvasó estélyét f. hó 22-én pénteken fogja a városháza nagytermében megtartani, melyet ezentúl sokkal sűrűbben fognak követni a többiek, most is a titkár betegsége volt az oka a felolvasások sorozatában beállott rövid szünetnek. A felolvasások ezentúl s így a pénteki is, pont 5 órakor fognak kezdődni. Mint értesülünk, ezen az estélyen dr. Szántó Sámuel és Török Péter tanár urak tartanak tudományos felolvasást, Bosznai Istvánné urnő pedig a debreczeni intelligens társaságban régóta elismert zongora művészetét fogja esillogtatni. Ezeket kivül megemlékezés fog történni ezen az estén a magyar irodalom történetéről a nevezetes évfordulójáról, mely másnap január 23-án fog bekövetkezni. Akkor lesz ugyanis 50 éve, hogy Arany János Toldiját a Kisfaludy társaság megjutalmazta. Előre is felhívjuk az érdekes estére a t. közönség figyelmét.

— **A debreczeni löversenyek.** A debreczeni lovar-egyesület április 24 és 26-án

tartja az ideilöversenyeit. Naponként hat, összesen tehát 12 futás lesz és pedig 6 sík-, 3 akadály-, 2 gátverseny és egy „Mezei gazdák versenye“. Versenydíjak czimén 14.000 koronát és Debreczen város ajándékából 100 aranyat irt ki az egyesület, a mi, tekintve a vidéki verseny-sport mostoha helyzetét, szép összegnek mondható.

— **Az Emke a színházban.** Az Emke igazgató és hölgyválasztmánya szombaton gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt tartott ülésén elhatározta, hogy márczius hó második felében a színházban műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendez. A rendezésre gróf Kornis Zsigmondné elnöke alatt bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai Berger Henrikné, Csiffy Katalin, Kaszanyitzky Andrné, Varga Ferenczné, dr. Medve Zoltán, Márk Endre, Bészler Károly és Roncsik Lajos.

— **Kitüntetett iparos segédek és tanoncok.** A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara területéből az ezredéves országos kiállítás keretében rendezett időleges munkakiállításban részt vett segédek és tanoncok kitüntetései és jutalomdíjai szombaton délután osztattak ki a kamara hatvan-utczai helyiségében. A kiosztást Szabó Kálmán kamarai elnök teljesítette, buzdító beszédet intézvén az ifjusághoz. A jutalmazottak következők voltak: Nyalka István kőmives segéd (okmányt, 5 db. aranyat és egy ipartörténeti művet), Kovács József gépész segéd (okmányt, 2 db. aranyat és két szakmunkát), ifj. Piros Béla timár segéd (okmányt, és egy millenniumi füzetet) Vedres József kőmives segéd (okmányt és két szakmunkát), Preisler Mór lakatos segéd, (okmányt, 2 szakmunkát), Nagy Lajos szabó tanoncz (okmányt és egy millenniumi füzetet), Weiss Mihály festő tanoncz (okmányt, 1 db. aranyat és 1 millenniumi füzetet). Nem jelent meg Zenerovics Gyula asztalos tanoncz, ki két db. aranyat, okmányt és 1 szakmunkát, továbbá Vég Mihály tanoncz, ki okmányt és szakmunkát kapott. A vidéki kitüntetett iparos munkások jutalomdíjai az illető helyi bizottságokhoz küldettek kiosztás végett.

— **Vasutiak mulatsága.** A szárnyas-kerék debreczeni hívei úgy látszik nemcsak a komoly szorgalmas munka emberei, amennyiben üzletvezetőségünk területén személy és áruszállítás olyan pontos, olyan precíz, mely iránt a legteljesebb elismeréssel kell adózni, hanem a modernségnek megfelelően olyan társas szellem egyesíti őket, mely a nehéz, fáradságos munkát jótékonyan megkönnyíti. És hogy már ez pár év óta így van, annak jó része az üzletvezetőség jelenlegi mindenre kiterjedő fgyelmű, gazdag műveltségű vezetőjének köszönhető. A vasutiak télen, nyáron többször rendeznek szórakoztató, kellemes összejöveteleket, társas estélyeket, vidám, kedélyes mulatságokat, melyek már patriarchalis jellegűknél fogva hova tovább a legkedvezőbb vigalmak lesznek Debreczenben. Nem régebben az új gépjavitó műhely telepen rendeztek egy pompás vigalmat, most ismét elhatározták, hogy újra rendeznek ehhez hasonlót. Február hó 1-én ugyanis ugyancsak a gépjavitó műhelytelepen *gesztyenesítő mulatságot* rendeznek s nehogy az illető hölgyek és urak másfelé ígérkezzenek el, jó eleve felhívjuk figyelmüket e vigalomra. A résztvevők febr 1-én este fél 6 órakor találkoznak a pályaudvaron.

— **Tisztújító gyűlés.** A debreczeni orvos-gyógyszerészegylet e hó 20-án délután 5 órakor az egylet helyiségében tisztújító gyűlést tart.

— **Vizsgálat a szegényházban.** Roncsik Lajos és Márk Endre tegnap délelőtt megjelentek a városi szegényházban és megvizsgálták a könyveket és az ügykezelést. A Bizottság mindent rendben talált.

— **Elhárászott felolvasás.** A Hajdu Bősörményben vasárnapra kitűzött gazdasági felolvasást a debreczeni országos vásár miatt e hó 20-án délelőtt 9 órára halasztották, amikor Czajlik István debreczeni szaktanár fog felolvasni a gazdaközönségnek.

— **A téli nagy vásár.** Ez sem volt különb, mint a többi. Ha kótya-vetyére bocsátanak a hasznát, bizony még a legoptimistább árverelő sem adna sokat érte. Szinte páratlan a debreczeni vásárok annalesaiban: a komédiások, csepürágók és egyéb látványosságok piacza is csöndes és néptelen vala a máskor legzajosabb vásári vasárnapon. Egyetlen szenzációja volt a komédiás sornak Szentkúti Árpád, aki felcsapott a Horogh-féle művész-társaság impresszáriójának és tele torokkal igyekezett a publikumot csalogatni. Szóval a vásár nem sok örömet és még kevesebb pénzt hozott azoknak, akik bíztak benne. Még a nemes város is csalódott. — A törzsgulyából néhány számfelüti és kimustrált bikát vezetett ki a tanács eladásra. — El is keltek, de átlag 50 frttal olcsóbb áron, mint tavaly. Egyedül a jobb minőségű lovakat fizették kielégítően. Galicziai, bécsi és müncheni kupeczek nagyobb csapat lovat összevásároltak. De már a tegnapi megtartott katonai pót lóvásáron mindössze négy lovat vettek meg. Ugyan mire valók ezek a katonai lóvásárok, mikor ugyanis ágensektől szedik össze a legtöbb lovat a hadsereg számára?

— **Feloldott zárlat.** Püspökladány község a sertésvész miatt elrendelt zárlat alól feloldatott.

— **A törvényszék munkarendje.** A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa a héten a következő ügyekben tartja meg a végtárgyalást. E hó 20-án szerdán *Palócz Kálmán* ellen szándékos emberölés büntetéseért. E hó 21-én csütörtökön *Béké Adám* ellen lopásért és *Hüse József* ellen hamis esküért. — E hó 22-én pénteken *Kuczik Margit* ellen lopásért, *Sári Etelka* és társai ellen lopásért, *Fekete József* ellen megfertőztetésért.

— **Katonasági ösmeretség.** *Kerékgyártó Lajos* mészáros egyáltalában nem örül jelenleg annak, hogy *Bill Györggyel* a katonaságnál jó barátságban voltak. *Bill György* ugyanis tegnap Debreczenbe jöven, régi katonai pajtását *Kerékgyártót* meglátogatta mészárszékeben. Egész délelőtt beszélgettek a székben s mikor a dél közeledett *Kerékgyártó* összeolvasta a pénzt, amit árult, 63 frtot s az összeget egy csomóban, egy a bolt falán lévő vaklyukba tette. Ekkor egy pillanatra kilépett a székéből, hogy az üzlet ajtaját betegyő. Ezalatt *Bill* észrevétlenül kikapta a pénzt a lyukból s aztán pajtásával elhagyta a mészárszéket. *Kerékgyártó* csak később vette észre a kárt s kereste azonnal *Billt*, de az már tegnap éjjel elutazott a károsult tudomása szerint Temesvárra. Rendőrségünk már át is irt a temesvári rendőrséghez a tolvaj kézrekerítése iránt.

— **Kőmivesek és ácsok vállalkozásainak köre.** A debreczeni kisebb ácsok és kőmivesek részéről Szabó Bálint társulati elnök a kereskedelmügyi miniszterhez intézett felterjesztésével a következő új körrendeletet provokálta, mely szombaton érkezett meg a debreczeni tanácshoz:

Azon czélből, hogy a kisebb kőműves és ács munkálatok köre, melyek végzéséhez rendszerint a csekélyebb képzésű és elégséges az ország egész területére egyöntetűen szabályoztassák s illetve, hogy az ezen iparággal foglalkozók részére a képesítéssükkel összeegyeztethető nagyobb munkakör biztosítható legyen megszüntet-

tem ama különbséget, mely eddigelé az 1891. évi aug. 25-én 42493. sz. a. kiadott rendelet 1. §-ának 1-ső és 2-ik pontja alapján a szóban levő munkálatok tekintetében az építési engedély alá eső munkálatok között fenállott s ehhez képest az idézett rendelet 1. §-ának 1-ső és 2-ik pontját az 1884. XVII. t. cz. 10. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőleg módosítom: 1. a kőműveseknél kis és nagyobb községeken az egyszerű szerkezetű földszintes lakóházak és hasonló épületek építése továbbá bárhol oly javítások és tatarozások végzése, melyekhez a földszint magasságát meghaladó álványok szerkesztése és felállítása, vagy elfüggesztése nem szükséges. 2. ácsoknál, kis és nagyobb községeken az egyszerű szerkezetű földszintes lakóházaknál előforduló ács munkák, bárhol előforduló javítások és tartozások valamint az új munkák közül padlók, kerítések, kapuk, ajtó, ablakfélfák javítás és hasonló ólak szerkesztése. Az idézett 42493-91. számú rendelet többi intézkedései változatlanul érvényben maradnak.

— A „Vörös ökör“ meg a ferblí. „Adom huszért, beljebb 10-el“ hangzott tegnap délután a hatvan-uteza végén levő Vörös ökörhöz címzett koresmából az utczára. Egy rendőrbiztos két rendőrrel hallotta a jelentőségteljes szavakat, mire beléptek a koresmába. A játékosok egy ügyes paklival természetesen átfordították a tilos hazard-ferblit a legártatlanabb faramuczira. A három hivatalos fiútanu előtt azonban nem lehetett eltagni a dolgot s így ma reggel a rendőrkapitány elé kerültek, ahol természetesen szintén tagadtak. A vendéglőstől is kérdezte a kapitány, hogy hát mit jelentett akkor az a „huszért adom.“ „Husz krajczárért adok egy féllitert kérem — felelt ártatlan képpel a csaplár s még 10 üveggel kértek belőle.“

Színház.

* Az új színtársulat. Térszűke miatt minden kommentár nélkül adjuk a jövő évi színtársulat névsorát, amelyhez érdemileg legközelebb hozzászólunk. Ime a névsor: *Nők:* Follinuszné, *Csigaházy* Etel anya színésznő. *Kis Julia* anya színésznő. *Kis Irén* szalon komika. *Locsarekné* Gizella komika. *Sugár Aranka* operett énekesnő. *Kállai Lujza* operett énekesnő. *Serfőző* Zseni népszínmű és operett énekesnő. *Komjáthy*né Závodszy Teréz hösnő. *Halmy* Margit szende. *Szabó* Irma naiva. *Cserényi* Adél társalgási színésznő. Ezenkívül tizenkét kardalosnő és a ballettánczosnők. — *Férfiak* *Komjáthy* János hősszerelmes. *Szathmáry* Árpád jellemkomikus. *Fenyéri* Mór drámai apa; jellemszínész. *Tanay* Frigyes szerelmes és bonvivant. — *Békéssy* Gyula baritonista. *Bejczy* György tenorista. *Rubos* Árpád tenorista és naturburs. *Sziklay* Miklós buffó-komikus. *Haday* Sándor társalgási és jellemszínész. *Vidor* Dezső szerelmes és bonvivant. *Rátkay* Sándor komikus. *Püspöky* Imre kedélyes apa. *Vágó* István jellemszínész. *Bartha* István drámai apa. Ezenkívül tizenkét kardalos és ballettmester. Karmestere jövőre is kettő lesz a társulatnak: *Znojemszky* Gyula és *Ligeti* Géza. Sugója szintén kettő lesz: *Borsodi* József és *Kövesy* Dezső.

* A szókimondó asszonyosság. Szombaton este szépszámú közönség nézte meg a szókimondó asszonyosság sikerült előadását. A czimszerepben *Komjáthy*né nagyobb sikert ért el s nyílt színen is kapott meleg tapsokat. Napoleont *Komjáthy* hatásosan játszotta. Kiváltak *Szilágyi*, *Kiss* Irén, *Molnár* Rózsá. *Vidor* szokásához híven gyöngye volt.

* *Lillomfi*. *Szigligeti* énekes vigjátékát kiváló előadásban láttuk tegnap este. — A

darabban *Locsarekné*, *Szabó* Irma, *Sziklay*, *Püspöki*, *Szilágyi*, *Szende*, *Békéssy* és *Vidor* sikerrel működtek közre. A közönség egész este ki nem jött a derűtségből.

* *Baloghné Békéssy Rózsa* vendégszereplése. A közelebbi színházi esték egyik legérdekesebbjének ígérkezik *Baloghné Békéssy* Rózsa urnó vendégszereplése, aki könnyörülő jószívének sugallatára egy nagy nyomorban szenvedő özvegyasszony és ennek leányai fölsegelésére lép fel Rákosi Jenő Magdolnájában, — a czimszerepet játszva.

A debreczeni közkórház a múlt évben.

Debreczen, január 18.

A kórházi bizottság szombaton délután tartotta ez évben és az új szervezés életbe lépése óta első ülését a beteg *Körner* Adolf tanácsnok helyett *Roncsik* Lajos tanácsnok elnöklete alatt.

Az ülés legfontosabb tárgya volt a kórház igazgató főorvosának dr. *Ujjalussy* Józsefnek jelentése a múlt esztendőről. E terjedelmes jelentésből, a mely a közigazgatási bizottság elé fog terjeszteni, adjuk a következőket:

Az 1897. évi költségvetés 63.964. frt szükséglettel állapított meg; a fedezet 450 frt — így ápolási díjakból 63.514 frt fedezendő, a minek 69.000 ápolási nap után 92.04 kr. ápolási díj felel meg. A miniszter azonban néhány kisebb kiadási tételt, melyre pedig szükség volt, minden indokolás nélkül törölt s a napi ápolási díjat kerekén 92 krban állapította meg.

A kórház múlt évi eseményei között legnevezetesebb volt az, hogy a bábaképezde felállításával a szülészeti és nőgyógyászati osztály a közkórházból kivétlenül, ennek helyét 1896 decz. 18-án a sebészeti osztály foglalhatta el. Ez a körülmény az addig helyszükében szenvedő sebészeti osztálynak nagyobb kényelmet biztosított; de a kórház betegforgalmára és bevételeire nézve aligba hátrányos következményekkel nem jár. Mert ha más osztályok beteglétszáma váratlanul nem növekedik, 1897-ben körülbelül 8000-rel apad az ápolási napok száma.

A múlt évben fölvetetett a kórházba 1161 férfi, 1073 nő, összesen 2234 beteg: 131-gyel kevesebb mint 1895-ben. De az ápolási napok száma négy ezerrel szaporodott s összesen 69774 volt. Egy betegre átlag 31 nap esik. A betegek közül felnőtt volt 2106, gyermek 128. Kereskedő ifju 35, diák 6. Külön szobát kért 21.

Debreczeni illetőségű volt az összes létszám 32 százaléka. Legtöbb beteg volt: 253, márczius 18-án; legkevesebb: 146, szept. 12-én. A kórház beteg forgalmából az elmúlt esztendő kedvező egészségügyi állapotára lehet következtetni.

Legtöbb beteg volt a belgyógyászati osztályon, 469 férfi, 357 nő, összesen 826; a sebészeti klinikán 338 férfi, 172 nő, együtt 510 beteget gyógykezelték. A szülészeti és nőgyógyászati osztálynak 285 beteg volt, a szemészeti osztálynak már csak 142, — 81 férfi, 61 nő. Az elmekóros osztályba 60 férfit, 32 nőt, összesen 92 beteget vettek fel. A legnépesebb osztályok közül való a bőr és bujakórosok klinikája, mely 289 férfi, 285 nő, együtt 574 beteget számlált.

Az összes ápoltak közül meghalt 80 férfi, 65 nő; a halálzási százalék 6.4.

A műtétek száma osztályonként a következő volt: a sebészeten 261, halállal végződött 10, vagyis 2.6 %, a szemészen 27, a nőgyógyászon és szülészeten 28, a bujakóros osztályban 42; — meghalt közülök 1. A sebészeti osztály orvosa dr. *Csikos* Sándor a kórházban deczember 27-én az *ezredik műtétet* végezte, a

kórházi személyzet jelenlétében egy bőr átplántálást eszközölvén.

Az ápolási díjak kielégítően folytak be, még a betegsegélyző pénztár is lassanként törlesztette tartozásait, úgy hogy most már csak 2500 frttal tartozik. A közkórház a várostól fölvetett kölcsönből 2000 frtot törlesztett. A bevételek 72431 frt. 9 kr-ra rugtak, a kiadások 61841 frt. 61 kr. tettek. A tartalék alap gyarapítására 1722 frt 42 kr. fordítható, melylyel a tartalék alap 10390 frtra emelkedik.

A jelentés megemlékezik még a kórház több belügyéről s örömmel szól a kórház parkjának viruló gyarapodásáról.

A bizottság e jelentést tudomásul vette; valamint a pénztár megvizsgálásáról szóló jelentéseket is.

A kórházi gépészeknek állandósítását és a nyugdíj jogosultsággal bíró alkalmazottak közé fölvetését javasolja.

A szódavíz szállításra nézve *Szliuka* Istvánnal kötött szerződés meghosszabbítását jóváhagyta.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

Levél a szerkesztő urhoz.

Ah, szerkesztő ur, nagy, nagy és fölötté sulyos az én panaszom! Leleplezve és elárulva discreditálva és megkárosítva szegény fejem és nem vigasztalhat meg senki, semmi!

Oh, csak ne vonogassa, kérem a vállát, hogy ez önre nem tartozik; — vagy talán nem felelős szerkesztője ön a lapjának? No lássa, ugy-e rábizonyítottam, hogy igenis rá tartozik és bebizonyítom önnek azt is, hogy nekem a szenvedett sérelemért elégtétellel tartozik.

Hogy mi a baj? Figyeljen ide, elmesélem.

Hát tudja, rávitt a bűnöm, hogy én is beküldjek egy hosszacska választ a czigányhercegnéről lapjának és vártam nagy szivszorongás közt, mikor fog már kijönni? Nagy reménykedéssel kerestem naponként a vonal alatt és nem találva, — nagy félelemmel kutattam az utolsó oldalon: nem lappang-e ott, álnokul meghúzódva az utolsó sor fölött, holmi kaján kis üzenet, mely egyszerre tönkre silányítaná minden reménykedésemet?

Semmi; semmi!

Hát végre tegnap — szerenesétlen egy nap! a mellékleten csak ráakadok. Elmondjam-e, hogy megdobbant a szívem? — hiszen azt tudhatja ugy is: On is volt kezdő valamikor; — de már azt csak el kell mondanom, hogy örömmé vált minden örömem. (valahogy el ne cserélje a szeretetreméltó szedő, vagy a t. corrector ur!) mikor megláttam azt a boldogtalan introductiót. Erőtlenjes vonások, férfias irás — ez ellen nem lehet semmi kifogásom; de mikor utána teszi: de tudjuk, hogy nőé, — mi ez egyéb, mint valóságos áruulás? Hogy valaki csak meglátja valamely czikk alatt a nevemet, bosszusan fordítsa át: eh, mit; asszonyi írka-fírka; holmi elnyújtott érzélgős história! Nem látja be, hogy evvel írói reputatiómat egyszerre tönkre tette?

...Pedig hát csak azért sem igaz; a ki mondta, nem jól mondta; nem, nem és százszor nem! Persze, majd türom és hagyom, hogy így discreditáljanak, az én kedves, jövődöbeli olvasó közönségem előtt.

Ne hidd én kedves olvasóm; én csak Karem vagyok; Karem és senki más!

S hogy károm mi lenne? Oh sok, nagyon sok! Hiszen napnál világosabb már eddig is, hogy van károm, elég; de hát még azonkívül! Avagy nem világos károm-e, mikor az a sajtóhibának nevezett szörnyeteg czikkemnek hány meg hány betűjét, sőt nem egy szavát is, elnyelte? És még ez hagyján, de azok a

szépséges transformatiók: szerelem helyett: szerelmes; gyöngédebb helyett: gyöngébb; büneset helyett: büntetés. (Ez egyben legalább van egy kis ratio, mert nem egyszer volt már a büntetés valódi büneset.) De már azt az egyet, hogy zsi-bogó idegek helyett zubogó idegeket mondat velem, azt nem hagyhatom magamon száradni; mert ha ismerem is zubogó vizet, — így nevezik helylyel — közzel a fővő vizet — de zubogó idegekről még nem hallottam soha; — ilyen vakmerő nyelvújításért nem vállalhatom el a felelőséget.

Es azután, édes, kedves szerkesztő ur, hát nem vette még észre, hogy legjobban mi fáj? Ugy-e már tudja; sejtí legalább; és ugy-e bár, nem lesz hajthatatlan? Édes, drága szerkesztő ur, csak egy piczike kis zugot a vonal alatt, még annyit is sajnálna tőlem? No ugy-e nem. Oh, hiszen tudtam én, hogy milyen jó, milyen áldott jó ember! Mikor küldhetem a cikkemet?

Karem.

Válasz a Nagyságos Asszonyhoz!

Asszonyom! Teljesen átérzem az Ön fájdalmait, A véleményét is osztom, csak abban nem, hogy oka volna a leleplezésért panaszkodnia. Aki olyan szellemesen felel meg egy érdekes kérdésre, mint ahogy Karem megfelelt, az megérdemli, hogy leleplezzék.

A sajtóhibákért senki sem lehet felelős, a szedőgyerek és a szerkesztő legkevésbé, mert mindenkit érhet baleset. A sajtóhiba az írók, szedők és a korrektörök réme, amelyet egyre irtunk, de újra felüti a fejét. A nyelvújításban nem a szerkesztők, hanem a szedők az utörök.

A elégtételt illetőleg rendelkezésére állok nemcsak magam, hanem a vonal alatti rész is, amelyet szívesen bocsájtunk rendelkezésére a leleplezett Káremlak.

A cikkét inkább ma küldje, mint holnap!

Ezer meleg üdvözet, a mi kedves, szellemes munkatársnőnknek!

A szerkesztő.

CSARNOK.

A fekete-ruhás leány.

A Debreczeni Ellenőr részére angolból ford.

Fluck Jolán.

— (Folytatás.) —

— Oh minő kedves, minő édes volt mikor utolszor láttam! De hátha azt írják, hogy már férjnél van?

A szerelmes ifju szivverése szinte elállt erre a gondolatra s arca egészen elfehéredett.

De aztán igyekezett magát megnyugtathatni!

A szegény lányokat, bárminő szépek és kedvesek is, manapság nem szokták olyan hirtelen elvenni.

Magában különféle érzelmek hullámoztak.

Lelke mélyéből örült, hogy öcsese így megkomolyodott s hogy élete immár más irányt vesz, lesz célja, törekvése; csak már mást választott volna, ne ilyen szegényt, — mert, hogy abban egy percze sem kételkedett; ha vagyona lenne, Englewoodné nem csinált volna belőle titkot, sokkal beszédesebb asszonyság, semhogy el ne mondja azt a mit előnyösnek tart. Megfogom őt kérni, hogy írjon meg őszintén mindent, mondá magában Selbbyné és ezt meg is fogja tenni, ha észre veszi, hogy Károly és én pártoljuk a szegény házasságokat.

Ugy is tett, irt egy szivhez szóló levelet Gertrudenek s rögtön postára is küldte.

Az nap délelőtt nem találkozott újra öcsésével.

Despard nagyobb sétára indult s hátra hagyta, hogy ne várják őt villás reggelire.

— Csak nem marad ki későig, gondolá Magda, minő kellemetlen volna, ha nem mehetnének idejében Densterékhez.

Félelme azonban aoptalannak bizonyult, mert Norreys tíz perczel négy óra előtt, a legkifogástalanabban öltözve belépett szobájába s karját nyújtotta nővéreinek. Magda is kitett magáért, igen szép, divatos ruha volt rajta, melyet erre az alkalomra készítettett, így azután külsejével és belsejével meglegedve örömtől ragyogóan foglalta el helyét a rájuk várakozó csinos hintóban.

— Mindenki irigykedni fog reám, gondolta magában, amint a fogat tova robogott. — Hogy el lesznek ragadtatva a Flores, a Carter lányok, Rider Berta és Edith mennyire fognak nekem kedvezni azért, hogy ilyen fess öcsém van.

Hiszen ő a környék legfőbb partii közt válogathatott volna, annyi itt a gazdag leány. No de ha már így kellett ennek történni...

Mikor megérkeztek a társaságot már együtt találták. Selbbyné mindjárt bemutatta öcsét a legjobb ismerőseinek. Despard azt akarta, hogy testvére meg legyen vele elégedve s ezért mindenki irányában a legudvariasabb a legelőzékenyebb volt. A leányok csoportjába keveredett s iparkodott őket mulattatni s tetszésüket megnyerni. Nemsokára azonban bele fáradt s csodálatos bágyadság vett rajta erőt, olyan különösen, olyan szokatlanul érezte magát s ezt ő reggel folytatótt beszélgetésnek tulajdonította, mely idegeit rendkívüli módon felizgatta. Hogy egy kissé szórakozzék s délutánra nyugodtabb legyen, nagy sétát tett, de vagy az ut fáradalmi vagy a szokatlan hőség még jobban kimerítették s most alig birt magán uralkodni. Azután meg nyugtalanította is őt, vajjon irt-e már Magda és ha irt, hát mit?

— Pedig bizonyosan irt, mondá magában.

— Az asszonyok mindég olyan szörnyen sietnek.

Most már banni is kezdte, hogy szóba hozta az egészet, de még félt is a választól s magában azt számított, mikor kaphatják ők meg Englewoodné levelét s egyáltalában tudja-e Gertrude, Maisie jelenlegi tartózkodási helyét.

— Maisie, ismétlé magában ezt a kedves nevet, minő bájos, minő édes kis teremtés! Pedig őszintén megvallva, Despard eddig egyáltalában nem találhatta Maisiet valami kiváló kedvességűnek, De hát hiába ilyenek a szerelmesek, jól mondja a példabeszéd, hogy a „szerelmes vak“, Despard pedig fülig szerelmes volt vagy talán még azon túl is.

— Már ha tetszik, ha nem, gondolá magában, de be kell ismernem, hogy olyan szerelmes vagyok, a minő szerelmes ember csak lehet. De azért még sem akarok megházasodni, az ellenkeznek nézeteimmel s romba döntené minden szép tervemet, ez az oka, hogy eddig annyira őrizkedtem a szerelemtől.

E gondolatok úgy elfogták Despardot hogy szinte türethetetlennek találta a társaság zsi-bongását s amint csak szerét ejthette eltűnt a kert egyik árnyas sétányán. Gyors léptekkel haladt előre, s már csak a távolságból hallatszott hozzá a mulatók zaja. Oly véghetetlen jól esett most neki a magány, a csend, a nyugalom de azért még is folyton gyötörte őt az a csodálatos érzés. Feje égeti, szive dobogott, s úgy talátta, hogy mostani lelkiállapotában semmi sem volna képes őt meglepni, és egy cseppet sem esodálkozott el, mikor

az ut kanyarulatánál megpillantotta a Maisie fekete alakját, mely alig ütött el a fák sötét lombjaitól. Igen Maisie volt az, testestül lelkestül Tord Maisie, akit Despard már hetek óta mindig maga előtt látott s az ifju minden gondolatát elfoglalta. (Folyt. köv.)

Ingotlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Kovács András és neje Radics Sára eladják csige-kerti szőlőföldjüket a rajta levő házzal együtt 800 frtért Balogh István és neje Csapó Juliánának.

2. Sinkovics Béla debreczeni lakos (kertész) megveszi a Debreczen — h. nánási vasut-társaság tulajdonát tevő 535 □ öl területű Széchényi-kert melletti szőlőföldjét 120 frtért.

3. Erdődi József és neje Szilágyi Erzsébet tulajdonát képező debreczeni 1975. szíjtkvben 9732. hrsz. alatt foglalt ingatlant megveszik Nagy Sándor és neje Balla Julianna 100 frtért.

4. Pap András megveszi Kéri József és neje Kozák Mária 500 □ öl területű vargakeri szőlőföldjét a rajta levő épülettel 1475 frtért.

5. Kéri József és neje Kozák Mária vargakeri szőlőföldjének 350 □ öl területű részét megveszik Rupt Ferencz és neje Holinger Lujza 690 frtért.

6. Berger Henrikné Fischbein Fáni cser-utcai házát a hozzá tartozó ondódi földdel együtt eladja Nagy József és neje Pósalaki Julianna debreczeni lakosoknak 3200 frtért.

7. Várad Károly aladja 1207 □ öl területű tóczs-kerti szőlőjét 350 frtért Miskolci Ferencz és neje Mészáros Juliánának.

8. Schvarz Jakabné Feuermann Rozália Meszena-utcai 547. népsorszámu házának felerészét fürjének ajándékozza.

9. Suba István és neje Matkó Julianna megveszik Kis Bálint és neje Nagy Eszter kakas-utcai 500. sorszámu házát 5500 forintért.

Közgazdaság.

* Az osztráknak nem kell magyar dohány. Egy esti lap, utánna a Magyar Dohányügy, utóbbi illetékes helyről szerzett információra hivatkozva azt a kellemetlen hírt közli, hogy az osztrák dohányjövődék vonakodik tőlünk a tiszai dohányt az eddigi mennyiségben átvenni s kijelentette, hogy a tiszai leveleknek az osztrák jövődék részére való termelését ezután a lehető legkisebb területre kívánja redukálni. Hogy ez nem csekély jelentőségű dolog, annak illusztrálására felemlítjük, hogy a hivatalos statisztika adatai szerint az osztrák jövődék részére 1895 ben tiszai dohányt — a miskolci, szolnoki és jászberényi körzetben — 6460 kat. holdon termeltek és összesen 4.591,473 kilogrammot váltottak be.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 115.

Bérlet 93, szám.

Kedden, 1897. január hó 19-én:

Szép Heléna.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Meilhac és Halevy. Zenéjét szerző: Offenbach J.

Szerdán, január hó 20-án:

B. Ruzsinszky Itona első felléptével betegsége után:

A boissyi boszorkány.

Nagy operette 3 felvonásban.

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napjármra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órásmra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félóra v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	50	3
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtszesség a templomban történik.	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	4
A színházból jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mála után külön 10 kr. díj jár.	—	—
A korcsolyázó, vagy esónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8 40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u. 3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 15
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 4 07
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 —
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 3 05
Csak Szatmárig	reg. 5 30
Miskolcz—Kassa felé	reg. 8 25
Miskolcz—Kassa felé	este 8 10
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4 02
H.-Böszörmény—Büd.	reg. 5 28
Sz.-Mihály-felé	reg. 5 51
	d. u. 3 57
	d. u. 4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-től)	reg. 4 42
" " " (vásártérrel)	reg. 5 —
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-től	d. u. 4 12
" " " (vásártérrel)	d. u. 4 24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4 17

* P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe

indul:

A délután 3 ó. 47 p.-kor érkező szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv. P.-Ladányig gyv. átszállással	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	8 47
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	7 09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 16
Csak Szatmárról	este	6 58
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21

Debreczenbe érkezik:

Kassa—Miskolcz felől	este	7 50
B.-Szt.-Mihály	vásártérre reg.	8 09
H.-Böszörmény felől	m. áll. v.-hoz reg.	8 17
	vásártérre este	6 40
	m. áll. v.-hoz este	6 49
F.-Abony felől (vásártérre)	d. u.	5 23
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5 32
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérre)	reg.	7 50
Ohat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	8 18

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

4122. tkv.

96.

Árverési hirdetés.

A h.-nánási kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatóan Nagy Miklós végrehajtást szenvedő elleni 39 frt 73 kr. és 223 frt 24 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti vég-

rehajtási ügyében a h.-nánási kir. járásbíróóság területén lévő, H-Dorogon fekvő a h.-dorogi 228. sz. tkjvben. A I. 234. hrsz. 246. n. s. sz. ház és udvarnak Nagy Miklóst illető fele részére 444 frt; ugyanazon tkjvben A I. 2638. 2989. 4521. 5429. 7082. 8116. 10144. 8109. 2990/b. hrsz. alattiakból Nagy Miklóst illető fele részre együttesen 1487 frt, a h.-dorogi 489. sz. tkvben. A + 513. hrsz. a h.-dorogi 490. sz. tkjvben A + 514. hrsz. s a h.-dorogi 491. sz. tkjvben A + 415. hrsz. alatt felvett, természetben egy egész pusztatelket képező ingatlanokra az árverést 81 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi február hó 18-ik napján d. e. 9 órakor H.-Dorog község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz 42. §-ában, jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánáson, 1896. évi december hó 20. napján.

A h.-nánási kir. bíróóság mint telek-könyvi hatóság.

Beöthy

kir. bíró.

63-1-1

Sürgőnyczim: Kegelet.

Telephon 66. szám.

„KEGYELET“

Első debreczeni disz-temetkező intézet
Tisza-palota, Kenyér-piacz.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét a mai kor igényeinek megfelelően felszerelt intézetemre felhívni, mely helyben a legrégibb; valamint azon körülményre, miszerint A. M. Beschornier esz. és kir. udvari szállító érczkoporsó-gyárossal történt kedvező egyezségem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint t. vevőimnek az érczkoporsókat gyári árban számíthatom, a mi circa 30% különböt az eddigi árakhoz.

Temetéseket már 10 frttól kezdve a legdiszesebbig a legnagyobb figyelemmel rendkívül jutányosan teljesítek.

A midőn a n. é. közönségnek előforduló szomorú esetekben megtisztelő bizalmát kérem, b. ztositom a **legszilidabb, figyelmes, pontos és legjutányosb kiszolgálásomról;**

kiváló tisztelettel

KERNÁTS GYULA

„Kegelet“ tulajdonosa, kózkórház szállítója.

58-10-2

Báronyokoporsós temetést 70 frttól kezdve elvállalok.

Szeplő, májfoltok és az arcz minden tisztátalansága ellen legjobb szer a **Dr. Sichulsky arczkenőőse.**
Egy tégely ára 50 kr.

Kitünő határu bedörzölő szer **osuz, köszvény és derékfájás ellen, rándulás vagy hülés okozta ideg- és izomfájdalmakat biztosan megszünteti a ma már nagy elterjedtségnek ösvendő**

PARADICSOM SZESZ

nagy üveg I forint, fél üveg 50 krajczár.

Köhögés, rekedtség, nátház ellen biztosan hat a

Dr. Balassa mellthea,
egy doboz 20 kr.

Felsorolt szerek kaphatók

FULEKY PÁL gyógyszer-tárában
DEBRECZEN, Péterfia.

9-25-13